

PAMÁTKOVÉ

OBJEKTY

MĚSTA

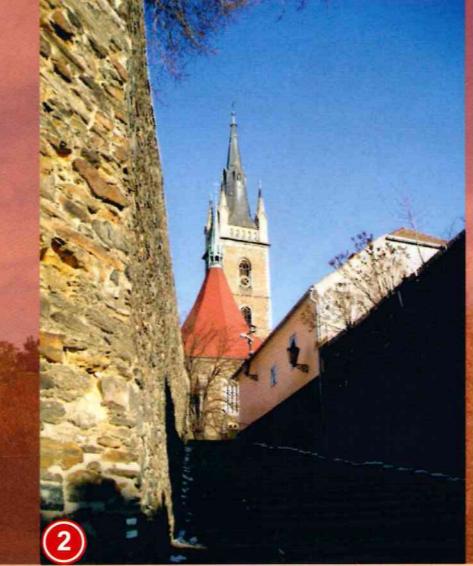
ČÁSLAV

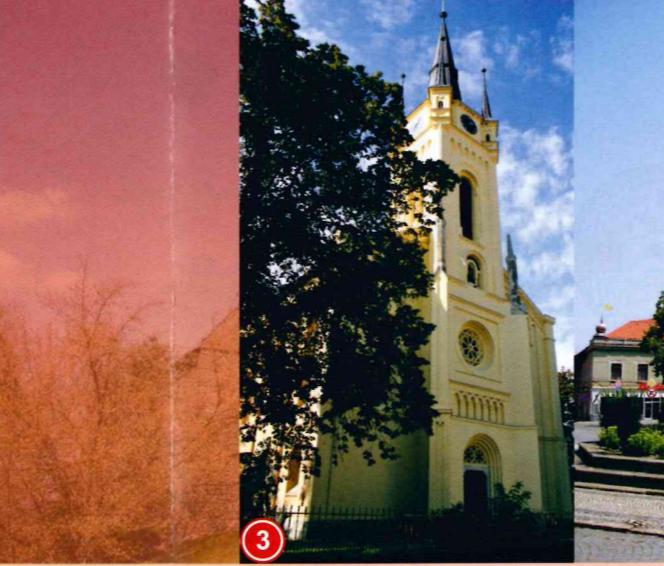
1

2

3

4

5

6

Uprostřed širokého výběžku polabských rovin, který je jako rozlehly záliv od severovýchodu ohraničen pásem Železných hor a od jihozápadu Hornosázavskou pahorkatinou, se nachází starobylé město Čáslav. Město založené někdy kolem poloviny 13. století králem Přemyslem Otakarem II.

Historie tohoto místa je však mnohem hlubší. Zdejší teplé a celkově velmi mírné podnebí, spolu s úrodnou půdou, zcela samozřejmě upoutaly pozornost prvních trvale usedlých zemědělců již na počátku mladší doby kamenné, tedy v pátém tisíciletí před naším letopočtem. Význam území pak časem zvýšila i pravěká obchodní cesta, zvaná Haberská, zajišťující spojení centra Čech s Jižní Moravou. Není proto divu, že tu záhy vzniklo opevněné pravěké hradiště, na němž se vystřídala řada dávných kultur. I polohou šlo o přirozené správní centrum celého kraje, na jehož postavení později navázalo i město Čáslav.

Strategickou důležitost Čáslavi potvrdil i její zakladatel, král Přemysl Otakar II. svým zájmem o její opevnění mohutnými hradbami.

Lidé, které přítahuje historie, však v Čáslavi naleznou mnohem více. Pozoruhodný je například starobylý chrám sv. Petra a Pavla s osmdesáti osm a půl metrem vysokou věží, pod níž byly nalezeny ostatky Jana Žižky z Trocnova, nyní pietně uložené v prostorách městského úřadu. Chrám upoutá i neobvyklou ukázkou řady slohových etap - od původního románského kostelíka až po novogotické úpravy z počátku 20. století. Pod dlažbou ulic se nachází i rozsáhlé středověké podzemí, jehož zlomek mohou návštěvníci vidět v několika čáslavských restauracích a vinárnách.

Pozornost si rozhodně zaslouží i vznosný palácový objekt místní barokní radnice, novoklasicistní budova regionálního muzea, po Národním muzeu v Praze druhého nejstaršího v naší zemi a novorománské „Dusíkovo divadlo“, první kamenné divadlo ve východních Čechách. Opomenout nelze ani druhou dominantu města, věž evangelického chrámu, popřípadě Žižkův pomník, dílo ak. sochaře J. V. Myslbeka. Čáslav, jako důkladně opevněné město na významném strategickém místě, byla důležitým vojenským i správním střediskem celého svého regionu. Jako taková sehrála značnou roli i v husitském hnutí

a v roce 1421 se například právě v místním chrámu sešel památný husitský sněm, který sesadil krále Zikmunda z českého trůnu.

Výrazný středověký rozvoj Čáslavi zastavila na řadu desetiletí třicetiletá válka, jejíž následky zde byly pocitovány až do poloviny 18. století. Tepřve tehdy se město opět vymanilo ze svých hospodářských problémů a záhy se stalo dokonce sídlem krajinských úřadů a správním centrem rozsáhlé oblasti. Počátkem padesátých let dvacátého století bylo vybudováno vojenské letiště, které nedávná dostavba proměnila na mohutnou leteckou základnu, schopnou plnit úkoly Severoatlantické aliance.

Armáda však není jediným charakteristickým rysem Čáslavi. Toto město dalo mnoho významných osobností i kultuře a vědě - například ve své době světově známého klavíristu a skladatele Jana Ladislava Dusíka, spisovatele Jiřího Mahena a Rudolfa Těsnohlídka, vynikajícího karidochirurga prof. MUDr. Bohumila Špačka, scénografa a divadelního výtvarníka prof. ing. arch. Josefa Svobodu a konečně i jednoho z velkých filmových režiséřů - Milše Formana. V místním sportovním areálu se na své skvělé výkony připravily i mistryně světa v běhu na 800 m Jarmila Kratochvílová a Ludmila Formanová.

Dnesni Čáslav je městem střední velikosti (deset tisíc obyvatel), které svým návštěvníkům, krom řady památek a muzea, nabízí i galerii, divadlo, kino, koupaliště, krytý bazén a řadu moderních sportovišť. Je zde i mnoho škol a učilišť. V případě potřeby má k dispozici i polikliniku a dobrě vybavenou nemocnici s rychlou záchrannou službou. Turisté jistě ocení i nedávno otevřenou rozhlednu na třetí nejvyšší chrámové věži v České republice.

Je to ale také město mažoretek, jejichž místní skupiny již několik let získávají na domácích i zahraničních soutěžích jednu medaili za druhou, je to město vynikající dechové kapely mladých, která z festivalů v Německu a Holandsku přiváží vítězné poháry, je to město soustředující od paměti kulturní, obchodní i občanský život svého regionu. Od roku 2003 je městem s rozšířenou působností a je přirozeným centrem Čáslavska, úrodné a pohostinné krajiny uprostřed České republiky.

1 RADNICE

Vystavěna v letech 1765-70 pražským stavitelem Janem Josefem Wircem v barokním slohu. Je to stavba palácového zjevu s balkonem a monumentálními sloupy, zdobená v konchovitém oblouku nad balkonem štukovým reliéfem městského znaku. Budova vybíhá ve štíhlou věžičku, zakončenou českým livenem.

V budově je umístěna Žižkova síň, kde jsou vystaveny ostatky husitského vojevůdce Jana Žižky z Trocnova.

2 KOSTEL SV. PETRA A PAVLA

Původní kostelík, zasvěcený sv. Michalu byl vystavěn v polovině 12. st. K němu pak byly přistavovány ve 13. st. raně gotické presbyterium, ve 14. st. gotické trojlodí a kaple Panny Marie Bolestné. Koncem 15. st. byla zahájena stavba věže a následovala přestavba kostela v slohu pozdně gotickém. V letech 1908 – 1911 byla provedena restaurace kostela arch. Kamilem Hilbertem. Ve věži kostela se v současné době nachází rozhledna. Kostel je dominantou města a nejkrásnější stavební památkou.

3 EVANGELICKÝ KOSTEL

Budova kostela byla vystavěna v letech 1864 – 69 arch. Františekem Schmoránkem v pseudogotickém slohu. Původně na místě stával klášter minoritů, který zanikl za husitských válek

4 MARIÁNSKÝ SLOUP

Barokní práce z roku 1745, v horní části socha panny Marie, po stranách sochy sv. Jana Nepomuckého, sv. Prokopa, sv. Šebestiána a sv. Floriána

5 POMNÍK JANA ŽIŽKY Z TROCNOVA

Dílo sochaře Josefa Václava Myslbeka z r. 1881. Na pomníku je Žižkův znak a Myslbekův monogram.

6 OTAKAROVA VĚŽ

Byla součástí hradebního pásma, kde stávala Brodská brána. Raně gotická věž kruhového půdorysu. Dnes zpřístupněna jako vyhlídková věž.

7 ČÁSLAVSKÁ STÍNA

Městské popraviště. Byl zde v roce 1627 popraven čáslavský kaplan podobojí Matouš Ulický. Dnes je místo upraveno jako památní místo této události.

8 DUSÍKOVO DIVADLO

Je to nejstarší kamenné divadlo ve východních Čechách vystavěné v letech 1867 – 1869 podle návrhu Josefa Spudila. Po požáru v roce 1924 byla budova zmodernizována a zrekonstruována dle návrhu Bohumíra Kozáka. Na budově je památní deska Jana Ladislava Dusíka zhotovená sochařem Jaroslavem Znojemským.

9 ŽIDOVSKÁ SYNAGOGA

Byla postavena v letech 1899 – 1900 v maurském slohu podle návrhu vídeňského architekta Wilhelma Stiassnyho.

10 MUZEUM

Bylo postaveno v roce 1884 v novoklasicistním slohu. Jedno z nejstarších venkovských muzeí v Čechách. V muzeu je umístěna jedinečná přírodovědná sbírka čítající na 980 exponátů. Je dokladem prezentace sbírek konce 19. století.

